

หลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต

สาขาวิชามานุษยวิทยา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา

Master of Arts Program in Anthropology

2. ชื่อปริญญา

(ชื่อเต็มภาษาไทย) สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต (มานุษยวิทยา)

(ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ) Master of Arts (Anthropology)

(ชื่อย่อภาษาไทย) สม.ม. (มานุษยวิทยา)

(ชื่อย่อภาษาอังกฤษ) M.A. (Anthropology)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ศูนย์ท่าพระจันทร์

4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์

มานุษยวิทยาเป็นแขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ ที่ปรารถนาจะทำความเข้าใจมนุษย์ ทั้งในแง่ที่มนุษย์เป็นผลิตผลของระบบสังคมวัฒนธรรมที่เขามีชีวิตอยู่ และในแง่ที่มนุษย์เป็นศูนย์กลางในการสร้างสรรค์ควบคุม และเปลี่ยนแปลงสภาพชีวิตรอบๆ ตัวของเขา ดังนั้นเนื้อหาของมานุษยวิทยาจึงมีขอบเขตที่กว้างขวางครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ทั้งทางด้านกายภาพ วิถีชีวิต พฤติกรรม ความคิดความเข้าใจ การให้ความหมาย ตลอดไปจนถึงอารมณ์ความรู้สึก มานุษยวิทยาเน้นการพิจารณาปัญหาอย่างรอบด้าน แต่ในขณะเดียวกันก็มีวิธีการศึกษาที่เจาะลึกเฉพาะเรื่องเฉพาะกลุ่ม ในระดับชุมชนและปัจเจกบุคคล มีแนวทางการค้นคว้าข้อเท็จจริงในระดับที่เป็นประสบการณ์ของบุคคล และเชื่อมโยงประสบการณ์นั้นเข้ากับโครงสร้างหรือระบบที่ใหญ่และกว้างกว่าบุคคล

มหาบัณฑิตทางมานุษยวิทยาจะได้รับการคาดหวังให้เป็นกำลังสำคัญในสังคมที่จะทำหน้าที่ทางด้านการสอน การวิจัย การทำงานพัฒนาทางด้านวัฒนธรรม ทั้งในภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้หลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาวิชามานุษยวิทยาปรารถนาที่จะสร้างสมาชิกสังคมที่สามารถตั้ง

คำถามที่ท้าทาย สามารถวิพากษ์วิจารณ์วิถีการมีชีวิตรอยู่ของตนเองในสังคมไทย ภูมิภาคและระบบโลกได้
อย่างสร้างสรรค์ และเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นดังนี้คือ

1) เพื่อศึกษาและพัฒนาความรู้मानุษยวิทยาสากล ความรู้ทางมานุษยวิทยาสากลตั้งสมจากการ
เปรียบเทียบลักษณะของสังคมวัฒนธรรมในที่ต่าง ๆ ของโลก จนทำให้เกิดข้อเสนอกับลักษณะของ
สังคมวัฒนธรรมมนุษย์ในด้านต่าง ๆ อาทิ ครอบครั้ว ความคิดความเชื่อ ระบบเศรษฐกิจ อำนาจ บุคลิกภาพ
ของบุคคล ความรู้เหล่านี้มีการไตร่ตรอง วิพากษ์วิจารณ์ และมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น
นักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้मानุษยวิทยาที่เป็นสากล ในระดับที่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐาน
ในการทำควมเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ

2) เพื่อศึกษาและพัฒนาความรู้ความเข้าใจวิถีชีวิตในสังคมไทย การศึกษาสังคมไทยอาศัยแนว
ทฤษฎีมาพิเคราะห์ อธิบาย และวิพากษ์วิจารณ์ปรากฏการณ์ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจที่สำคัญเกี่ยวกับ
ชีวิตในสังคมไทย การศึกษาทางมานุษยวิทยาจึงต้องสนองตอบต่อประเด็นหรือปัญหา และความต้องการ
ของสังคมในแต่ละยุคสมัยซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระแสทาง
เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมที่ก่อตัวขึ้นเองภายในสังคมไทยก็ดี หรือความเปลี่ยนแปลงที่ถาโถมมา
จากภายนอกก็ดี ล้วนมีผลกระทบอย่างลึกซึ้งและกว้างไกล ส่งผลให้เกิดประเด็นปัญหา และความสนใจ
ใหม่ๆ ขึ้นตลอดเวลา เงื่อนไขเหล่านี้ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรเดิม เพื่อให้สามารถตอบ
รับกับสภาพการณ์ในปัจจุบันได้

3) เพื่อให้ให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจอย่างเต็มที่ นักศึกษา
มานุษยวิทยาจะได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ที่คิดเป็น สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มี
ความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ สามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผล สามารถวิพากษ์ และเสนอความคิดได้อย่าง
ครอบคลุมและชัดเจน รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

5. กำหนดการเปิดสอน

ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป

6. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 และมีคุณสมบัติดังนี้

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี โดยไม่จำกัดสาขาจากสถาบันการศึกษาในหรือ
ต่างประเทศ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

7. วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

- 1) ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์
- 2) ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL หรือ IELTS (ผลสอบต้องไม่เกิน 2 ปีนับถึงวันสมัคร)
- 3) เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

8. ระบบการศึกษา

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ ภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

9. ระยะเวลาการศึกษา

เป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างน้อย 5 ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติ

10. การลงทะเบียนเรียน

ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาต้องลงทะเบียนศึกษารายวิชาและ/หรือวิทยานิพนธ์ไม่ต่ำกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในภาคการศึกษาใดมีความจำเป็นที่ไม่อาจลงทะเบียนได้ นักศึกษาต้องลาพักการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ส่วนรายละเอียดการจดทะเบียนศึกษาอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าวเช่นเดียวกัน

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

เกณฑ์การวัดผล

- 1) การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยวิชาดังต่อไปนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	B-	C+	C	D	F
ค่า ระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0.00

2) การนับหน่วยกิตที่ได้จะนับรวมเฉพาะหน่วยกิตลักษณะวิชาที่นักศึกษาได้ ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C เท่านั้น รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ D หรือ F ไม่ว่าจะ เป็นรายวิชา บังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและค่าระดับเฉลี่ย สะสมทุกครั้งไป

3) นักศึกษาที่ได้ระดับ U ระดับ D หรือ ระดับ F ในรายวิชาใดที่เป็นรายวิชาบังคับใน หลักสูตร จะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นได้อีกเพียง 1 ครั้ง และครั้งหลังนี้จะต้องได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

รายวิชาที่ได้ค่าระดับตามความในวรรคแรกนั้น หากเป็นรายวิชาเลือก นักศึกษาอาจจะ ลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรืออาจจะลงทะเบียนศึกษารายวิชาเลือก อื่นแทนก็ได้

นักศึกษาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า C ในรายวิชาใด ไม่มีสิทธิจดทะเบียนศึกษาซ้ำ ใน รายวิชานั้นอีก เว้นแต่หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

4) การวัดผลวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับ S (ใช้ได้) และระดับ U (ใช้ไม่ได้) หน่วยกิตที่ได้จะไม่นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ย

5) การวัดผลสอบภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับ P (ผ่าน) และระดับ N (ไม่ ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิต

6) เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

1) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบตามหลักสูตร มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต และ ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ครบถ้วน

2) ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

3) ได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

4) ได้ระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาแต่งตั้ง และนำวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์และเขียนเล่มเรียบร้อยแล้วมามอบให้มหาวิทยาลัยตามระเบียบ

5) ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

12. ประมาณการค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร 72,900 บาท

13. โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต

แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก2

วิชาบังคับ 15 หน่วยกิต

วิชาเลือก 12 หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

ลักษณะของหลักสูตรทางด้านเนื้อหา องค์ประกอบหลักได้แก่

- 1) ความรู้พื้นฐานทางมานุษยวิทยา โดยเฉพาะทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีและงานศึกษาทางชาติพันธุ์ที่สำคัญ
- 2) ความรู้เฉพาะด้านทางมานุษยวิทยา ตามความเชี่ยวชาญของผู้สอนและความสนใจของนักศึกษา
- 3) ความรู้และความชำนาญในการวิเคราะห์ ได้แก่ความเข้าใจในกรอบทฤษฎี การหาข้อมูลภาคสนาม และการเชื่อมโยงความคิดที่เป็นนามธรรมกับข้อมูลรูปธรรม
- 4) ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิด ในการทำความเข้าใจประเด็นปัญหาาร่วมสมัยในสังคมไทยและสังคมต่างๆ ทางด้านวิธีการศึกษา หลักสูตรเน้นการที่นักศึกษาแต่ละคนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยมีอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาเป็นชุมชนที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งกันและกัน

รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา

รหัสวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วยอักษรย่อ 1 ตัว 2 ตัวและตัวเลข 3 ตัว มีความหมายดังนี้
อักษรย่อ ม. และ AN หมายถึงรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัย สาขาวิชามานุษยวิทยา

เลขรหัสวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย 3 หลัก มีความหมายดังนี้

เลขหลักหน่วย หมายถึง ลำดับวิชาของแต่ละกลุ่มวิชา

เลขหลักสิบ หมายถึง กลุ่มของลักษณะวิชา

เลข 0 หมายถึง กลุ่มวิชาบังคับ

เลข 1 หมายถึง กลุ่มมานุษยวิทยาเฉพาะทาง

เลข 2 หมายถึง กลุ่มภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา

เลข 3 หมายถึง กลุ่มชาติพันธุ์ศึกษาและอาณานิคมศึกษา

เลข 4 หมายถึง กลุ่มการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม

เลข 5 หมายถึง กลุ่มวัฒนธรรมร่วมสมัย

เลข 9 หมายถึง กลุ่มการศึกษาเฉพาะเรื่องและการศึกษาเอกเทศ

เลขหลักร้อย หมายถึง ระดับของวิชา

เลข 6 หมายถึง รายวิชาระดับมหาบัณฑิต

เลข 8 หมายถึง วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต

รายวิชา

1) วิชาบังคับ นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับทั้ง 5 วิชา รวม 15 หน่วยกิต ดังนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)
ม.601	ทฤษฎีมานุษยวิทยาพื้นฐาน	3 (3-0-9)
AN 601	Theories and Concepts in Anthropology	
ม.602	ทฤษฎีมานุษยวิทยาร่วมสมัย	3 (3-0-9)
AN 602	Contemporary Theories and Concepts in Anthropology	
ม.603	ชาติพันธุ์ศึกษา	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
AN 603	Ethnic Studies	
ม.604	การวิจัยทางมานุษยวิทยา	3 (3-0-9)
AN 604	Anthropological Research	
ม.605	สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	3 (3-0-9)
AN 605	Pre-fieldwork Seminar	

2) **วิชาเลือก** นักศึกษาต้องศึกษาวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากรายวิชาในสาขากลุ่มใดก็ได้ อย่างน้อย 9 หน่วยกิต ส่วนอีก 3 หน่วยกิต สามารถเลือกศึกษาจากวิชาเลือกในสาขาหรือนอกสาขา (ทั้งในและนอกคณะ) โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา
หมายเหตุ: คำว่ากลุ่มในที่นี้เป็นคำใช้เรียกเพื่อจัดแบ่งประเภทของรายวิชา ไม่มีข้อจำกัดในการเลือก นักศึกษาสามารถจะเลือกวิชาในกลุ่มเดียวกัน หรือคนละกลุ่มได้อย่างอิสระ

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
1. กลุ่มมานุษยวิทยาเฉพาะทาง		
ม.611	มานุษยวิทยากายภาพ	3 (3-0-9)
AN 611	Physical Anthropology	
ม.612	ครอบครัวและเครือญาติ	3 (3-0-9)
AN 612	Family and Kinship	
ม.613	มานุษยวิทยาเพศสภาพ	3 (3-0-9)
AN 613	Anthropology of Gender	
ม.614	มานุษยวิทยาการเมือง	3 (3-0-9)
AN 614	Political Anthropology	

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.615 AN 615	มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ Economic Anthropology	3 (3-0-9)
ม.616 AN 616	มานุษยวิทยาการแพทย์ Medical Anthropology	3 (3-0-9)
ม.617 AN 617	มานุษยวิทยานิเวศน์ Ecological Anthropology	3 (3-0-9)
ม.618 AN 618	วัฒนธรรมเมือง Urban Culture	3 (3-0-9)
ม.619 An 619	โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา Anthropological Archaeology	3 (3-0-9)
2. กลุ่มภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา		
ม.621 AN 621	มานุษยวิทยาภาษา Linguistic Anthropology	3 (3-0-9)
ม.622 AN 622	มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ Anthropology of Religion and Beliefs	3 (3-0-9)
ม.623 AN 623	พิธีกรรมวิเคราะห์ Ritual Analysis	3 (3-0-9)
3. กลุ่มชาติพันธุ์ศึกษาและอาณาบริเวณศึกษา		
ม.631	ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
AN 631	Ethno-History of the Tai Speaking Peoples	
ม.632	ฉานศึกษา	3 (3-0-9)
AN 632	Shan Studies	
ม.633	มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	3 (3-0-9)
AN 633	Anthropology of Southeast Asia	
ม.634	มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก	3 (3-0-9)
AN 634	Anthropology of East Asia	
4. กลุ่มการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม		
ม.641	การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม	3 (3-0-9)
AN 641	Cultural Resource Management	
ม.642	พิพิธภัณฑ์ศึกษา	3 (3-0-9)
AN 642	Museum Studies	
5. กลุ่มวัฒนธรรมร่วมสมัย		
ม.651	วัฒนธรรมข้ามพรมแดนและโลกาภิวัตน์	3 (3-0-9)
AN 651	Transnational Culture and Globalization	
ม.652	หลังชนวนาศึกษาในโลกสมัยใหม่	3 (3-0-9)
AN 652	Post-Peasant Studies in the Modern World	
ม.653	วัฒนธรรมการท่องเที่ยว	3 (3-0-9)
AN 653	Cultural of Tourism	

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.654 AN 654	วัฒนธรรมศึกษา Cultural Studies	3 (3-0-9)
6. กลุ่มการศึกษาเฉพาะเรื่องและการศึกษาเอกเทศ		
ม.691 AN 691	สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา 1 Special Topics Seminar in Anthropology 1	3 (3-0-9)
ม.692 AN 692	สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา 2 Special Topics Seminar in Anthropology 2	3 (3-0-9)
ม.693 AN 693	สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา 3 Special Topics Seminar in Anthropology 3	3 (3-0-9)
ม.700 AN 700	การศึกษาเอกเทศ Independent Study	3 (3-0-9)

3.1.3.3 วิทยานิพนธ์

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.800 AN 800	วิทยานิพนธ์ Thesis	12

แผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.601	ทฤษฎีมานุษยวิทยาพื้นฐาน	3 หน่วยกิต	ม.602	ทฤษฎีมานุษยวิทยาร่วมสมัย	3 หน่วยกิต
ม.603	ชาติพันธุ์ศึกษา	3 หน่วยกิต		วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
ม.604	การวิจัยทางมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต		วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	9 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.605	สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	3 หน่วยกิต	ม.800	วิทยานิพนธ์	6 หน่วยกิต
	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต			
	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต			
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	6 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.800	วิทยานิพนธ์	6 หน่วยกิต			
	รวม	6 หน่วยกิต			

คำอธิบายรายวิชา

วิชาบังคับ

ม.601 ทฤษฎีมานุษยวิทยาพื้นฐาน

3 (3-0-9)

AN 601 Theories and Concepts in Anthropology

ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษามานุษยวิทยา ได้แก่ ผลงานของนักทฤษฎีสังคม เช่น Emile Durkheim, Max Weber, Karl Marx และแนวทฤษฎีมานุษยวิทยาในยุคแรกมาจนถึงประมาณช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง เช่น วิวัฒนาการ โครงสร้างการหน้าที่ ความสัมพันธ์อุปถัมภ์ การเปลี่ยนแปลงนิเวศวิทยา เป็นต้น

ม.602 ทฤษฎีมานุษยวิทยาร่วมสมัย

3 (3-0-9)

AN 602 Contemporary Theories and Concepts in Anthropology

แนวความคิดทางปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อความคิดมานุษยวิทยาร่วมสมัย ได้แก่ phenomenology, hermeneutics, semiology, deconstruction และแนวความคิดทางมานุษยวิทยา ได้แก่ structuralism, post-structuralism, postmodern anthropology, cultural studies.

ม.603 ชาติพันธุ์ศึกษา

3 (3-0-9)

AN 603 Ethnic Studies

แนวทฤษฎีและวิธีวิทยาในการศึกษาทางชาติพันธุ์ ได้แก่ พรหมแดนชาติพันธุ์ อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ธำรง ความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ เป็นต้น ประเด็นทางชาติพันธุ์ศึกษาในปัจจุบัน เช่น ชนชาติกับรัฐ-ชาติ ชาตินิยมกับชนชาตินิยม ชาติพันธุ์ธำรงแนวใหม่ กลุ่มชาติพันธุ์ส่วนน้อยกับรัฐ ชาติพันธุ์ธำรงในบริบทของวัฒนธรรมข้ามพรหมแดนและโลกาภิวัตน์

ม.604 การวิจัยทางมานุษยวิทยา

3 (3-0-9)

AN 604 Anthropological Research

กระบวนการสร้างความรู้ของนักมานุษยวิทยา เจาะลึกทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ต่อการสร้างความรู้ทางมานุษยวิทยา การเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับประสบการณ์ภาคสนาม ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลภาคสนาม การวิเคราะห์ การตีความ และการสร้างข้อสรุปหรือข้อเสนอทางวิชาการ แนวคิดเชิงวิพากษ์และบทบาททวนวิธีการทางมานุษยวิทยาที่สำคัญๆ ได้แก่ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์ มานุษยวิทยาทัศนศึกษา มานุษยวิทยาอินเทอร์เน็ต ปัญหาของภาพตัวแทนเชิงชาติพันธุ์นิพนธ์

ม.605 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ 3 (3-0-9) AN

605 Pre-fieldwork Seminar

แนวความคิดและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาประเด็นที่จะเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์โดยเอกเทศ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเป็นระยะ ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะ รับฟังข้อคิดเห็น และข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ ระหว่างนักศึกษากับผู้สอน

วิชาเลือก

1. กลุ่มมานุษยวิทยาเฉพาะทาง

ม.611 มานุษยวิทยากายภาพ 3 (3-0-9)

AN 611 Physical Anthropology

มานุษยวิทยากายภาพในฐานะสาขาย่อยของมานุษยวิทยาที่มีความเข้าใจน้อยที่สุดในวงการมานุษยวิทยาไทย ทฤษฎีวิวัฒนาการ วิธีการทางวิทยาศาสตร์สำหรับใช้ศึกษาวิวัฒนาการของมนุษย์ เอกสารเกี่ยวกับหลักฐาน การตีความ และข้อถกเถียงเรื่องกำเนิดและความเป็นมาของมนุษย์ชาติ ความสับสนทางมโนทัศน์ในวงวิชาการไทยในประเด็นเกี่ยวกับเชื้อชาติทางชีววิทยา เชื้อชาตินิยม และกับคักเชิงอุดมการณ์ในการศึกษาเรื่องถิ่นกำเนิดและความเป็นมาของคนไทย

ม.612 ครอบครัวและเครือญาติ 3 (3-0-9)

AN 612 Family and Kinship

ประเภท ลักษณะ และบทบาทของครอบครัวในวัฒนธรรมต่างๆ กฎเกณฑ์การเลือกคู่และการแต่งงาน การนิยามความเป็นเครือญาติและความสัมพันธ์ระหว่างญาติ การเปลี่ยนแปลงความหมายและองค์ประกอบของครอบครัวและเครือญาติ ทั้งในมิติวัฒนธรรม กฎหมาย เศรษฐกิจ และการเมือง

ม.613 มานุษยวิทยาเพศสภาพ 3 (3-0-9)

AN 613 Anthropology of Gender

ประเด็นคำถามที่นักมานุษยวิทยาใช้ในการศึกษาเพศสภาพ ประเด็นปัญหาทางเพศสภาพที่สัมพันธ์และแฝงฝังอยู่ในสังคมและประสบการณ์ชีวิตของกลุ่มคนในวัฒนธรรมต่างๆ ทัศนะเชิงวิพากษ์ต่องานเขียน

ทางชาติพันธุ์วรรณาและงานเขียนอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเพศสภาพประเด็นและแนวคิดทางเพศสภาพที่สำคัญๆ อาทิ อัตลักษณ์ทางเพศสภาพ ความเป็นหญิง ความเป็นชาย เพศวิถี

ม.614 มานุษยวิทยาการเมือง 3 (3-0-9)

AN 614 Political Anthropology

การจัดระบบการเมืองการปกครองในระบบวัฒนธรรมดั้งเดิม และสมัยใหม่ วัฒนธรรมของผู้นำ ชนชั้นนำ และผู้ใต้ปกครอง ทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจ กระบวนการตัดสินใจทางการเมือง การต่อต้าน ต่อรอง และขบวนการทางการเมืองในวัฒนธรรมต่างๆ

ม.615 มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ 3 (3-0-9)

AN 615 Economic Anthropology

แนวคิดและทฤษฎีทางด้านมานุษยวิทยาเศรษฐกิจสำนักต่างๆ อาทิ แนวคิดเศรษฐศาสตร์ชวานา เศรษฐศาสตร์การเมืองของมาร์กซ์ และนีโอมาร์กซิสต์ เศรษฐกิจในสังคมบริโภคนิยม ทั้ง ข้อถกเถียงระหว่างสำนักเหล่านั้น ในงานชาติพันธุ์วรรณา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม

ม.616 มานุษยวิทยาการแพทย์ 3 (3-0-9)

AN 616 Medical Anthropology

แนวคิดและทฤษฎีในการศึกษาความรู้และวิถีการเยียวยารักษาโรคภัยไข้เจ็บในฐานะระบบ วัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างคนป่วยกับผู้ให้การเยียวยารักษาในการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์สมัยใหม่ที่ตั้งอยู่บนฐานของความรู้ทางชีววิทยา การแพทย์และเภสัชกรรมในฐานะธุรกิจ การเมืองเรื่องสุขภาพ ทั้งในระดับรัฐและนานาชาติ

ม.617 มานุษยวิทยานิเวศน์ 3 (3-0-9)

AN 617 Ecological Anthropology

แนวคิดและทฤษฎีในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เช่น แนวคิดระบบนิเวศน์ วัฒนธรรมนิเวศน์ ชาติพันธุ์นิเวศน์ วิวัฒนาการและสังคมนิเวศน์และยุทธวิธีในการปรับตัว รวมทั้งการนำแนวคิดเหล่านี้ไปใช้ในภูมิวัฒนธรรมต่างๆ

ม.618 วัฒนธรรมเมือง 3 (3-0-9)
AN 618 Urban Culture
แนวคิดทางมานุษยวิทยาและศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจเมืองและวิถีของเมือง อาทิ การเกิดและลักษณะของเมือง ความคิดเรื่องความเป็นเมืองในวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก ชุมชนเมือง โลกดุสิตและรสนิยมของชาวเมือง รวมทั้งกรณีศึกษาเกี่ยวกับชุมชนเมือง ปัญหาในชุมชนเมือง จากหลายวัฒนธรรม

ม.619 โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)
AN 619 Anthropological Archaeology
แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยา ในการแปลความหลักฐานทางโบราณคดีในเชิงมานุษยวิทยา ข้อถกเถียงและประเด็นร่วมสมัยทางโบราณคดี เน้นการทำความเข้าใจสังคม-วัฒนธรรมในอดีตผ่านวัตถุทางวัฒนธรรมและหลักฐานข้อมูลทางโบราณคดี การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบและเชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ในสังคม-วัฒนธรรมร่วมสมัย ตลอดจนบทบาทของความรู้อันมีทางโบราณคดีในสังคมปัจจุบัน เช่น ในการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม และในวัฒนธรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น

2. กลุ่มภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา

ม.621 มานุษยวิทยาภาษา 3 (3-0-9)
AN 621 Linguistic Anthropology
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาในฐานะระบบการสื่อสาร กับวัฒนธรรมซึ่งภาษาเป็นสื่อ ตลอดจนความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมด้านต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ชนชั้น เพศภาวะ ที่เกี่ยวข้องกับภาษา งานชาติพันธุ์วรรณาทางมานุษยวิทยาภาษาศาสตร์

ม.622 มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ 3 (3-0-9)
AN 622 Anthropology of Religion and Beliefs
แนวคิดและทฤษฎี ของนักคิดที่ศึกษาระบบความเชื่อแบบต่างๆ ทั้งความเชื่อใน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เวทมนตร์คาถา มนต์ดำ จนถึง “ศาสนาของโลก” อาทิ อิมิล เดอโคฮัม แม็กซ์ เวเบอร์ โรเบิร์ต เบလာห์ รวมถึงกรณีศึกษาลัทธิและขบวนการทางศาสนาในสังคมร่วมสมัย

ม.623 พิธีกรรมวิเคราะห์

3 (3-0-9)

AN 623 Ritual Analysis

ความหมายและบทบาทหน้าที่ของพิธีกรรมทั้งในสังคมขนาดเล็กและสังคมสมัยใหม่ แนวคิดและทฤษฎีในการวิเคราะห์สัญลักษณ์ในพิธีกรรม ทั้งพิธีกรรมที่มีนัยทางศาสนา พิธีกรรมในชีวิตประจำวัน และรัฐพิธี ทั้งที่สืบทอดจากอดีต และที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นใหม่ในสังคมปัจจุบัน

3. กลุ่มชาติพันธุ์และอาณาบริเวณศึกษา

ม.631 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต

3 (3-0-9)

AN 631 Ethno-History of the Tai Speaking Peoples

งานเขียนอันเนื่องด้วยประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต ซึ่งปัจจุบันพบการกระจายตัวกว้างขวางในประเทศจีนตอนใต้ ภาคเหนือของเวียดนาม ภาคเหนือของพม่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย รวมถึงในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยและลาว คุนุปรการของงานเขียนเหล่านั้นต่อการสร้างองค์ความรู้เรื่องประวัติการตั้งถิ่นฐาน และการแพร่กระจายของกลุ่มคนดังกล่าว รวมถึงในแง่การตกอยู่ภายใต้อุดมการณ์แบบต่างๆ

ม.632 ฉานศึกษา

3 (3-0-9)

AN 632 Shan Studies

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต ในพม่าตอนบน ที่คนพม่าเรียกว่า “ฉาน” ภาพการดำรงอยู่อย่างสัมพันธ์ต่อพื้นที่และกาลเวลา รวมถึงพลวัตทางวัฒนธรรมของกลุ่มคน “ฉาน” ในบริบทพหุชาติพันธุ์ และการเมืองที่ปรับเปลี่ยนของพม่า

ม.633 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3 (3-0-9)

AN 633 Anthropology of Southeast Asia

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาในการศึกษาสังคม วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ปรากฏในงานชาติพันธุ์วรรณา ลักษณะทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชาติพันธุ์กับรัฐ-ชาติ อาณานิคมตะวันตก และกระแสโลกาภิวัตน์

ม.634 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก

3 (3-0-9)

AN 634 Anthropology of East Asia

ทฤษฎีและวิธีวิทยาในการเปรียบเทียบสังคม วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในจีน เกาหลี ญี่ปุ่น ที่ปรากฏในงานชาติพันธุ์วรรณา ลักษณะทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชาติพันธุ์กับรัฐ-ชาติ อาณานิคมตะวันตก และกระแสโลกาภิวัตน์

4. กลุ่มการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

ม.641 การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

3 (3-0-9)

AN641 Cultural Resource Management

ประวัติความเป็นมาของการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมและการจัดการวัฒนธรรม ประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัฒนธรรมประดิษฐ์ การสร้างอำนาจต่อรอง การเมืองในวัฒนธรรม

ม.642 พิพิธภัณฑ์ศึกษา

3 (3-0-9)

AN642 Museum Studies

ประวัติและพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์ ความรู้พื้นฐานสำหรับการดำเนินงานและการบริหารงานพิพิธภัณฑ์ เช่น การวิจัยเพื่อการนำเสนอและจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ การศึกษาสังคมผ่านวัตถุทางวัฒนธรรม รวมถึงการศึกษายทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ต่อสังคม

5. กลุ่มวัฒนธรรมร่วมสมัย

ม.651 วัฒนธรรมข้ามพรมแดนและโลกาภิวัตน์

3 (3-0-9)

AN 651 Transnational Cultures and Globalization

แนวคิดทางมานุษยวิทยาว่าด้วย เรื่องวัฒนธรรมข้ามพรมแดนในกระแสโลกาภิวัตน์ ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมข้ามพรมแดนกับรัฐ-ชาติ การเปลี่ยนแปลงความหมายของพรมแดนรัฐชาติที่มีผลกระทบต่อวิถีคิดและยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติของผู้คนข้ามแดน การสร้างนิยามความหมายใหม่ๆ ในเรื่องวัฒนธรรมข้ามพรมแดนในลักษณะต่างๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอัตลักษณ์ และพื้นที่ของผู้คนข้ามแดนภายใต้การจัดระเบียบโลกใหม่ตามแนวเศรษฐกิจการเมืองแบบทุนนิยมเสรี

ม.652 หลังขบวนการศึกษาในโลกสมัยใหม่

3 (3-0-9)

AN 652 Post-Peasant Studies in the Modern World

ประวัติศาสตร์ความคิดในการศึกษาสังคมชาวนาชาวไร่และแนวโน้มนิยมใหม่ๆในเรื่อง “หลังขบวนการศึกษา” การสร้างความรู้ว่าด้วยเรื่องชาวนาชาวไร่ภายใต้บริบทความสัมพันธ์ ระหว่าง self, other, time และ space นับตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา การปรับตัวของชาวนาชาวไร่ในโลกสมัยใหม่ การสร้างอัตลักษณ์ยืดหยุ่น หลากหลาย ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสังคมชนบทแบบจารีตประเพณีไปสู่สังคมทันสมัย

ม.653 วัฒนธรรมการท่องเที่ยว

3 (3-0-9)

AN 653 Culture of Tourism

แนวคิดในการศึกษาเรื่องการท่องเที่ยว ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของการท่องเที่ยวในสังคม รสนิยมคนชั้นกลางกับการท่องเที่ยว การรื้อฟื้นประเพณีประติมากรรมและการสถาปนาความเป็นประเพณีในรูปแบบต่างๆ เช่น กระบวนการ romanticization การโหยหาอดีต การสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่น การให้คุณค่ากับความเป็นของแท้ในทางวัฒนธรรม ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสังคมจารีตประเพณีไปสู่สังคมทันสมัยสู่ความเป็นวัฒนธรรมโลก นโยบายอนุรักษ์วัฒนธรรมของรัฐ และผลกระทบที่เกิดขึ้นทางวัฒนธรรม การสร้างความหมายและการต่อรองทางความหมายของกลุ่มสังคมต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ม. 654 วัฒนธรรมศึกษา

3 (3-0-9)

AN 654 Cultural Studies

แนวโน้มนิยมใหม่ๆเชิงสหศาสตร์ในการศึกษาวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งมีองค์ประกอบ จากแนวคิดหลายสำนัก เช่น มาร์กซิสต์ แนวคิดหลังโครงสร้างนิยม เฟมมินิสต์ ทฤษฎีวัฒนธรรมร่วมสมัยเชิงวิพากษ์ ทฤษฎีวรรณกรรมวิจารณ์ และแนวคิดหลังอาณานิคม รวมทั้งแนวทางการศึกษาตามประเพณีทางสังคมวิทยา มานุษยวิทยา และการศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา วัฒนธรรมในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการการผลิตทางอุดมการณ์ การสร้างความรู้และความหมาย รวมทั้งวัฒนธรรมในบริบทโลกสมัยใหม่ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ทางสังคมและความสัมพันธ์เชิงอำนาจในลักษณะต่างๆ เช่น วัฒนธรรมย่อย วัฒนธรรมสมัยนิยม และสื่อมวลชนศึกษา

6. กลุ่มประเด็นศึกษาเฉพาะ

ม.691 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา 1

3 (3-0-9)

AN 691 Special Topics Seminar in Anthropology 1

การสัมมนาประเด็นเฉพาะบางประเด็นทางมานุษยวิทยาในระดับลึก ของกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญประเด็นดังกล่าว

ม.692 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา 2

3 (3-0-9)

AN 692 Special Topics Seminar in Anthropology 2

การสัมมนาประเด็นเฉพาะบางประเด็นทางมานุษยวิทยาในระดับลึก ของกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญประเด็นดังกล่าว

ม.693 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา 3

3 (3-0-9)

AN 693 Special Topics Seminar in Anthropology 3

การสัมมนาประเด็นเฉพาะบางประเด็นทางมานุษยวิทยาในระดับลึก ของกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญประเด็นดังกล่าว

ม.700 การศึกษาเอกเทศ

3 (3-0-9)

AN 700 Independent Study

การค้นคว้าหัวข้อหรือประเด็นเฉพาะทางมานุษยวิทยา ตามความสนใจของนักศึกษาแต่ละคน ภายใต้การแนะนำดูแลของอาจารย์

วิทยานิพนธ์

ม.800 วิทยานิพนธ์

12

AN 800 Thesis

การสร้างโครงการและการดำเนินการวิจัยประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยา การเขียนและนำเสนอวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตทางมานุษยวิทยา จริยธรรมในการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการ